

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér. —

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő:

Kálmán Sándor.

A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Október 6.

Gyásznapja van a magyarnak!

1849 október 6-án, 60 évvel ezelőtt dús aratása volt a halálnak!

E napon szenvedett vértanúi halált Pesten Gr. Battyányi Lajos az első magyar felelős miniszter elnök, a ki mint magyar főúr nem kívánva tovább is olygarcha maradni, segített összetörni a nép millióit lebilincselő láncokat és nemzetünk jobbjával egyetértésben hosszú küzdelmek árán testvérükké fogadták vérüket: a magyar népet, hogy ezzel jogaiknak, de egyuttal küzdelmeiknek is osztályosává tegyék!

E napon szenvedett vértanúi halált Aradon nemzetünk 13 hőse, a kiknek vezérlete alatt a szabaddá lett magyar nép diadallal hordozta meg véres zászlóinkat örök időkre szóló bizonyosságát adva annak, hogy ez a nép a szabadságot kiérdemelte és aranybetűvel írta be a történelembe a *honnád* nevel!

A vesztőhelyen lehették ki nemes lelküket a hősök, kiknek a *honszeretet* volt ama vezérlő lángoszlop, melyet követve . . . úgy hívék, hogy eljutnak 's velök és általuk eljut imádott nemzetük is az ígért: a *szabadság* földére!

Szabadság! mi vagy te? Isteni szikra, melyet az emberi nem géniusza Prometheuskén az égből hozott alá? avagy bolygó lidércfény, mely az emberek millióit ellenáll-

hatlanul vonja maga után, hogy végül elvesztse?

A népek nagy országutjában szerzett hazát magának a szabadságszerető magyar! A népvándorlás hullámai sokszor fenyegették elsöpréssel; kun, tatár és török ellen kellett védelmeznie szerzett hazáját, szabadságát. Egyuttal nyugatnak előörse, pajzsa is volt Ázsia eme pusztító hordái ellen; a midőn pedig kelet hatalma aláhanyatlott, nyugat ellen kellett fordítani fegyverét, védelemre készen, folytonos harcokban emésztette fel kiapadhatatlannak látszó erejét!

Sírokon járunk! E négy folyamoss haza egy nagy temető, népek temetője! Oh hány-szor állott már a sír szélén a magyar! Sajó, Mohácsnál sirba hullott nemzetünk virága, de nem a nemzet. Mert miként Anthaeust — földnyájától mindég új erőt nyerve, — senki le nem győzhette, úgy a magyar is minden halálos csapás után új életre kel!

Sparta hőseinek asszonyai egy vesztett csata után; a kiknek kedveseik a csatában estek el, ünnepi ruhában, koszorúval fejükön jelentek meg a nyilvános téreken, a mint nemzeti ünnepeken szokták; azok pedig, kiknek férjeik futva menekültek el a harcból, — gyászban, széfbontott hajjal. —

Hát mi sirassuk-e azokat, a kik e hosszú harcok alatt a haza és szabadság védelmében a csataterén lehették ki hős lelküket?

Könyűnk, gyászunk azokat illetik, kiket a csaták bösz viharában félve került el a

halál! de a midőn az ármány kicsavarta kezükből a harci kardot és nehéz bilincsek bénították meg a férfi karokat: orozva csapott le rájuk s a vesztőhelyen ragadta el őket nemzetüktől, hazájuktól.

Könyűnk, gyászunk azokat illetik, a kiket a szabadságharc bukása után a zsarnok boszuszomja a hóhér kezébe adott, a miért a szakadság és hazájuk nagysága volt lelkük olthatatlan vágya!

A nemzet kegyelele fogja körül ama helyeket, a hol az ujjászületett Magyarország nagy emberei vértanúi halált haltak!

Budapesten a „Szabadságtér” és az ott felállított „Battyány örökmécses” jelöli a helyet, a hol az első magyar miniszterelnök kiomló vérét beitta a hazai föld.

Az aradi „Golgotát” nemzeti tulajdonná óhajítja és fogja tenni a hálás utókor, hogy ott maradandó emlék hirdesse hazaszeretettüket, önfeláldozásukat és buzdítsa, tanítsa a késő nemzedéket arra, miszerént

„Semmi áldozat sem nagy a honért!”

1849 október 6.

. . . Elsőnek Nagy Sándor ért le börtönéből az udvarra. Utána rövid idő közben Aulich, Knezics, Láhner, gróf Leiningen-Westerburg, Pöltemberg, Török, báró Vécsey és Damjanics. A ki a hóhér segítségével — ez volt hozzá a legemberségesebb — áll fel

TÁRCA.

Október hatodikán.

Nincsen olyan drága földé
A hazdnak,
Melyet úgy megszentelt vón'
Honfi bánat;
Mint azt, ott a marosmenti
Sík határon,
Hol alussza gyászos dílmát
Az aradi tizenhárom!

Szomorú nap . . . feketébe,
Gyászba vonva,
A hol az a szörnyű éjjel
Rájok omlal!
De belőle piros hajnal
Fénye támadt:
Szabadsága dicsősége
A letiprott szent hazdnak!

Záporosó hull a sírra
Tán az égből?
Nem, hanem a magyar nemzet
Hű szívéből!
Oda megy ma e hazdnak
Fia, lánya;

S leborul a tizenhárom
Vértanunak sírhalmára! . . .

Egy imát mond az egész hon,
Őket áldja,
Hogy haláluk fényt drasztott
Szent Hazdnakra;
S kérve istent, hogy a dicsők
Bírófája
Legyen a jog és szabadság
Örök fénylő Golgotája!

Illyés Bálint.

A levegő hőse.

Írta: Julius.

A mióta egyik fővárosi napilap kötelékébe tartozom s mint hozzáértő, én bírálom el a beküldött technikai cikkeket, rengeteg kellemetlenséget okoztak nekem az úgynevezett föltalálók. Hiába minden kifogás, hogy most nem érek rá, jöjjenek máskor, el nem mozdulnak az ember nyakáról addig, a mig végig nem hallgatjuk őket s át nem vizsgáljuk primitív rajzaikat.

A legtöbb baj természetesen azokkal a fantasztákkal van, a kik a repülőgépet talál-

ták ki. Valamennyi repülni tud a — papiroson, jobban, mint akár Blériot. Legalább száz magyarnak mondtam szemébe az igazságot de nem hitte el. Akadt köztük olyan erőszakos föltaláló is, aki végre elérte célját, mert — repült, a szerkesztőségi szolgák jóvoltából.

Az idén nyár elején végre annyira eldözték a föltalálók, hogy szabadságot kértem s hogy a sok bolondos terv helyett igazi repülőgépekben gyönyörködhessem, elutaztam hosszabb tanulmányutra Franciaországba.

Két hetet azzal töltöttem, hogy a különféle rendszerű aeroplánokat tanulmányoztam. Valamennyit láttam fölszállani. Csodálattal töltött el a repülőgép, mint a technikai tudás legmodernebb produktuma. A szerelteméltó, barátságos aviatikusok készségesen szolgáltak magyarázattal, sőt Farman egy ízben felvitt magával. Bárcsak téllenségre készített utas voltam, mégis a levegő urának éreztem magam. Az első percben érzett szorongást föl-váltotta a biztosság tudata. És valami ki-mondhatatlan gyönyör fogott el. Olyanféle, a mit álmában szokott érezni az ember, a mikor megnyergelve a felhőt, végigszánt az égen.

a számára kirendelt kocsira, miután Damjanics lábtörése miatt menni nem tudott.

A többi gyalog, Damjanics kocsin; így haladtak, így értek a hősök egész zászlóalj katonaság fedezete alatt a vesztőhelyre. A hol sorjában kilenc gerenda, kilenc akasztófa volt felállítva.

Ki, mi volt, mint hajtotta végre, ki parancsnokolt a kivégzésnél: olyan mindegy. A mint mindegy, ki volt a ki végrehajtotta s kik segítettek neki. Mintha nevezetessége lehetne annak, ki nyújtotta oda Szokratesznek a méreg poharat, vagy kik feszítették a Krisztust a keresztfára.

Pöltemberget szólították elő elsőnek. A mint leoldták bilincseit, oda lépett bajtársaihoz, surra csókolta őket, úgy bucsuzott tőlük, úgy lépett a bitófa alá.

Másodiknak Török.

Harmadiknak Láhner.

Negyediknek Knezich. A kinek mekkora volt lelke erélye, nyugalma, bizonyosága az, hogy haladtában lesvén szemüvege, a mit mindig viselt, lehajolt érte, felvette, feltette, úgy lépett a bitó alá.

Azután Nagy Sándor következett. A nagysarlói hős. A ki „éljen a haza” kiáltással halt meg.

Gróf Leiningen-Westerburg Károly honvéd tábornoki díszben volt a hatodik. — Az volt utolsó legnagyobb gondja, hogy védekezék a rágalom ellen, mintha mint katona foglyokat öletett volna meg.

Hetediknek Aulich lépett a bitófa alá.

Nyolcadiknak következett Damjanics. Lábtörése miatt nem bírta szállani a szekérről, melyen a vesztőhelyre vitték. Ugy vették le. Ugy állították a bitó alá. A hóhért figyelmeztette, mikor ez a hurkot nyakára kötötte, hogy szakállára vigyázzon. Ajkain a haza nevével halt meg.

Vécsey Károly volt a kilencedik, az utolsó. Neki adatott, hogy valamennyi hős társa kivégvését végig nézze. Oda lépett Damjanics alakjához, megcsókolta annak kezét. Ugy lépett a bitó alá.

Igy avatták a bitófát a vértanuság jelvényévé Magyarországon.

Desseffy és Lázár ítélete is kötél általi halálra szolt; azonban Haynau kegyelemből

agyonlövésre változtatta. Így kerültek össze négyen az utolsó órában: Kis Ernő, Schweidel József és ők. Kézszorítással bucsuztak egymástól s indultak el a leeresztett várhidon a VI száma kapu melletti sáncba, a vesztőhelyre. Desseffynek, Lázárnak, Schweidelnek szeméit beköltötték, Kis Ernő szembenézett a halállal. Mindegyik elé három-három katona lépett elő; a kivégzés vezetőjének intésére 12 fegyver dörrent; Desseffy, Lázár és Schweidel holtan terültek el; Kiss Ernő csak féltérdre bukott. Parancsra negyedik katona lépett oda hozzá közvetlen közelből a fülébe löti. Ugy halt meg.

A véreket ittad magyar föld.

Igy történt, Aradon 1849 október 6-án.

A hadbíróság Gróf Battyány Lajost Magyarország első alkotmányos felelős miniszterelnökét is kötél általi halálra ítélte. Nejének kísérlete, hogy őt e gyaláztól megmentse, hajótörést szenvedett. Pesten az Ujépiletbe a hol fogva volt, a siralomházba vitték, 1849 október 5-én este utolsó éjszakára. Az volt az egyetlen kedvezmény, a mit éreztek vele, hogy meghagyták nála kis lőszőr vánkossát. Egész éjjel négy katona volt vele, — őrizetére kirendelve. Hatodikán viradatkor ágyához léptek, hogy felköltse. Levették róla takaróját, a melyel egész alakja — feje is — el volt fődve. Nagy vértócsában eszméletlenül feküdt ott. Szíve felett szurási seb látszott. Nyaka teljesen össze volt marcangolva. Mellette kis acél tör. A tör a lőszőr vánkossá volt elrejtve. A honnan kivette észrevétlenül. Szívébe döfni akarta, de a tör kicsi volt, nem hatolt be testébe odáig. Erre nyakán az ereket szurkálta át, olyan sebeket ejtve, hogy nyaka szét volt marcangolva. Egyetlen sziszénés, egyetlen sohaj nélkül. Őrei mozdulatát se vették észre. Azt hitték alszik.

Sebei feltétlenül halálosak voltak. Több az Ujépiletben fogva volt magyar orvost hívtak hozzá. Közülük a híres Balassát. Ez is a többi is megállapították, hogy csak órákig élhet. Élesztő szerek alkalmazásával nem, tarthatták eszméletén negyed óráig. A katona orvos mégis azt véleményezte, hogy a halálos ítéletet kötél által végre lehet rajta hajtani. Haynau elutazott; távol volt. A pa-

rancsnokló Lichtensteinben felébredt az ember. Elrendelte, hogy az ítéletet golyó által hajtsák rajta végre.

Élesztő szerekkel tartották életbe-ében. Délután öt óra volt, mikor az Ujépilet megett volt fatelep helyére kivitték. A papra támaszkodva a ki vele volt, alig birt lábain állani és haladni; annyira gyenge volt. Körülhordozta szeméit a sokaságon, a ki kivégzésnél jelen volt. Ismerőseit köszöntötte. Féltérdre ereszkedett, mikor szeméit beköltötték. „Éljen a haza! Allez jäger!” Ezek voltak utolsó szavai. Teteme több órán át maradt a színhelyen. Kifolyó vére elvegyült a haza földével.

Magyarok! Kéz a kézben áldozunk kegyelettel e nagyok emlékének!

A F. M. K. E. évkönyve.

A F. M. K. E. minden évben részletesen beszámol a magyar művelődés érdekében tiz felvidéki vármegye területén végzett hazafias munkájáról. Évkönyve az 1908—1909. egyesületi évről most jelent meg Clair Vilmos főtitkár szerkesztésében. Az érdekes beszámolóból megtudjuk, hogy az egyesület az elmúlt évben 34 óvodát tartott fenn 35,991 korona költséggel, a melyben közel 2000 tótajkú gyermek részesült magyarnyelvű és szellemű vezetésben; van 138 népkönyvtára, a melynek magyar könyveit egyre nagyobb számban olvassa az idegenajkú ifjúság s a tót nyelvű községek magyarosodó népe; azonkívül az egyesületnek számos magyar olvasóköre, magyar ifjúsági egyesülete, magyar dalosköre és magyar műkedvelői társasága működik a magyartól nyelvhatár vonalán, a melyek mind jelentős tényezői a magyarosodásnak. Élénk tevékenységet fejtett ki az egyesület a magyar istenítiszteletek behozatala érdekében; analfabéta-tanfolyamokat szerzett egyelőre Nyitra, Bars és Hont vármegyékben, melyben a magyarnyelvű olvasást, írást és számolást tanították; tótajkú iparostanoncokat közvetített a magyar város iparosaihoz, a hol ezek az inasok nemcsak jó iparossá képezik magukat, de magyar érzést és magyar szellemet is szívnak magukba! a

Éppen abban az időben, a mikor Franciaországban időztem, nagy volt a vetélkedés, ki nyeri el a pálmát a La-Manche-csatornán való átrepüléssel. Calais közelében több aviatikus gyakorlatozott. Latham, Lambert gróf és Blériot. Napok, órák kérdése volt, melyik indul előbb el veszedelmes útjára.

Odautaztam, Éppen jókor. Egy sereg külföldi kolégával fuvattuk magunkat a sargattei fokon a dühöngő széllel. Kitartottunk. Sohasem felejttem el azt a nagyszerű pillanatot, a mikor elsőnek Latham merészen nekivágott a tengernek. Mint valami óriás madár, a mely kiterjesztett szárnyal szeli a levegőt, röppött. Izgatott percek multak el. Sikert-e, nem-e? Mintha csak testvérünk indult volna csatába, szívszorogva lestük Doverből a dróttalan távirón a hírt, oda érkezett-e Latham? Végre megjött a balsikerszóló jelentés: Latham a tengerbe zuhant, de őt magát megmentették.

Latham legveszedelmebb vetélytársa Blériot élénken sajnálta bajtársa kudarcát, a mi arra vall, hogy nem olyan hőse a tudo-

mánynak, mint például Peary, a ki egy kanál vízben megfojtaná Cookot.

Jelen voltam, a mikor Blériot megkezdte korszakot alkotó útját a La-Manche csatornán át. Szinte bizonyos voltam sikeréről, a mikor láttam, hogy ez a vasidegzetű ember milyen méltóságosan száll föl, akár a kiröpitett nyíl, oly egyenesen röppött a szemben levő part felé. A mikor aztán megkaptuk a távirati hírt, leirhatatlan lelkesedés vett erőt a jelenvolt internationalis érdeklődő tömegben. Ha abban a pillanatban ott termett volna Blériot, nem hiszem, hogy meg ne lincseltek volna csupa szeretetből csókkal és öleléssel.

Blériot lett ettől kezdve a levegő igazi hőse és hogy nem a szerencsés véletlen folytán jutott az aviatikusok élére, bizonyítja további sikere. Az augusztus végén tartott rheimsi repülő-versenyre is elkísértem Blériot.

Mielőtt azonban beszámolnék rheimsi sikeréről, elmondok egy epizódot, a mi akkor játszódott le, a mikor Blériot a londoni lelkes fogadás után visszatért Párisba. A mikor a

miniszteri üdvözlésen és vagy ezer baráti kézfogáson tulesett, egy elegáns kis ember fogta karon. Mellettük álltam és hallottam párbeszédüket.

— Charles Müller vagyok és gratulálok.

— Louis Blériot. Mi tetszik?

— Itt melegébe megkell igérmie, hogy ősszel eljőn Budapestre a monoplánjával.

Blériot jót nevetett az ajánlaton és jókedvébe megígérte Müllernek, az ügyes imprezáriónak, hogy fölszáll Budapesten.

Ezt a hevenyében tett ígérteit be is váltja, mert október 17-én Budapesten fölszáll.

Rheimsban is Blériot volt a nap hőse. Több versenyen az első díjakon osztozkodott Curtiss-sal, Latham-inál, a szerencsétlen véget ért Lefevre-vel, Farman-nal, Paulhannal. Mindennap ott láthatta a százezernyi közönség a levegőben, a mint a feje fölött szédítő sebességgel röpködött. Az utolsó napon egy kis beleset érte, a mi nagyon megrendítette a közönséget. Nem a motorjának esett hibája, hanem szinte önfeláldo-

magyar nyelvhatár elemi iskoláinak a magyar nyelv megtanulásában nagyobb szorgalmat tanúsított tőtagjú gyerekei számára, helenként megismétlődő jutalmul, előfizette az *En Ujságom* gyermeklapot, a mely nagy hatással van a gyerekek magyarosodására; anyagilag támogatja a felvidéki löhb egyesületét, mely a magyar művelődés terjesztésén munkál; megszerezte a vallás- és közoktatásügyi miniszter áldozatkészségét, mely Nyitra városban 300.000korona államsegélyvel közművelődési házat épít, a melyhez Nyitra város ingyen telket, Nyitra vármegye 25.000 koronát s az egyesület évi 1500 kor. hozzájárulást szavazott meg. És mindezt az egyesület évi 82.000 koronás költségvetésével érte el, a melyből egy-egy vármegye kulturális szükségleteire alig 8200 koronával rendelkezett. Nagyjelentőségű elhatározása az egyesületnek, hogy a jövőben óvónői állásokat többé nem rendszerezit, a meglevő egyesületi óvodák óvónőit is államosításra ajánlja a vallás- és közoktatási miniszternek, egyrészt azért, hogy óvónőinek anyagi helyzetét — a kik mind nemzetiségi vidéken működnek, — megjavítsa s másrészt, hogy az így felszabadult tőkékkel segítségére lehessen azoknak a községeknek, a melyeken a magyar művelődés eredményes terjedése érdekében sürgős szükség volna egy-egy óvodára, de azt, egyre sulyosodó közterhek miatt, a magok erejéből megépíteni nem képesek. Az egyesület napközi othonokat is tervez az egyes óvodákban s a mennyiben illetékes helyen ezt a törekvést támogatni fognak, a jövő egyesületi évben már több helyen is meg fogja ezt a tervét valósítani. Az évkönyv nagy hálával emlékezik meg Aponyi Albert vallás- és közoktatási miniszterről, a ki az egyesületet óvodai főtartásában 4000 kor., népkönyvtári szervezésében pedig 5000 korona állami segítségben részesítette. Az egyesület vagyona ez idő szerint 350.000 korona, a melynek nagyobb része alapítvány. Az alapító tagjai közé, egyszersmindenkorra tizedelt 200 koronával, újabban a következők léptek be: Walter Gyula dr., pápai prelátnak, a hupapesti papnevelőintézet kormányzója, Debreceni Első Takarékpénztár, Garamvölgyi cukorgyár részvénytársaság, Baross Gábor

zásának tulajdonítható a balesete. Ugyanis *Rougier* olyan ügyellenül kormányozta a repülőgépet, hogy egycsesen neki vité Blériot monoplánjának. Egy pillanat és megtörténik az első ütközés a levegőben, de Blériot, semhogy a bajtársát elgázolja, hirtelen megszüntette a motor járását és szinte merőlegesen csapódott le a földre. Ezzel a bravúrjával ugyan a maga életét tette kockára, de megmentette társát. Blériot repülőgépe összezúzódott és ő maga is megsebesült. Az a viharos ováció, a malyben részterült gyógyító ir volt a sebére.

Rheinsből hazatértem. Elutazásom előtt Blériot biztosított róla, hogy szívesen jön Budapestre.

— Vasuton jön, vagy a repülőgépen? — kérdeztem tőle.

— Egyelőre még a gyorsvonatot használok, de úgy hiszem, nincs messze az az idő, amikor Párisból Budapestre már a levegőben tesszük meg az utat. Au revoir!

trencsénvármegyei aljegyző, Radvánszky Antal háró, Bátorkeszi Takarékpénztár, Losonci Takarékpénztár és Hitelbank és néhai dr. Sramkó Andor kir. tanácsos, breznóbányai polgármester 1000 koronával.

HIREK.

A székesfehérvári vértanúk. Székesfehérvárott az 1849-dén kivégzett polgárok emlékére emlékművet állítottak fel, melyet október 6-án lepleztek le ünnepélyesen.

Thaly Kálmán, a Rákóczi kor nagynevű történetíró at, országgyűlési képviselőt, a „harok íróját, béke szerzőjét” szeptember 30-án kísérték nagy díszel örök nyugalomra Pozsonyban.

A Szent Ferenc rendi szerzet október első napjaiban, tartotta meg a rend-fenállásának 7-százados. évfordulóját.

Vörösmarthy Mihály emlékezete. Vörösmarthy Mikálynak, a „Szózat” koszorus költőjének szobrát Szt.-Mihály napjának első estéjén a székesfehérvári munkások kegyelettel keresték fel és megkoszorúzták.

Erdő és parcellázás. A törvény értelmében az erdőfelügyelőségek nyilvántartják azon területeket, a melyeket vágni ugyan szabad, de azután legeltetni mindaddig, míg a fa a marha szája alól ki nem nő, tilos, felszántani meg épen nem lehet.

Mivel a nép kölcsönpénzsel vásárol parcellázás esetén földterületeket minden község házáan ki volna függesztetendő azon részek körül írása és megnevezése a melyek erdőknek tartandók fenn. Csak így volna elkerülhető a községek károsodása. A nép a maga érdekének megóvása végett pedig jól tenné, ha minden egyes esetben a besztercebányai erdőfelügyelőséghez kérdést intézne, hogy nyugodtan vehesse eke alá a megvásárolt területeket.

Ilj. Bánd József hazánk fiát a mekszikói köztársaság kinevezte a szőlőtenyésztés gyakorlati oktatójává; a mekszikói földművelésügyi miniszter pedig megbizta, hogy a gazdasági szakiskolában tartson szőlészeti előadásokat.

A vasárnapi munkaszünet. A kereskedelmi miniszter körrendeletben kereste meg törvényhatóságot, hogy a vasárnapi munkaszünet betartására szigoruan feltgyeljenek.

Iskola kirándulás. A helybelli izr. népiskola tanulói tanítók vezetése alatt e hó 4-én Ó felsége neve napján a szabad természetbe tettek kirándulást, hogy a késői flórát és az őszi munkálatokat megismerjék. Kirándulásuk helyéül a közeli „Hermina” pusztát választották, a hol a 68 tanuló Strausz Józsefnek urnő vendége volt. Utközben a gyermekcsereg vetélkedve gyűjtötte a mezei virágokat s kiváncsian szemlélte a cukorrépa szedését.

Megérkezve a majorba, az urnő részéről a legszívélyesebben fogadtattak s sokat nem kínáltattak magukat, hanem ujjongva foglalták el a természetnyújtotta szőnyeget: a friss zöld pázsitot.

Itt aztán Fejér Lipót tanító megismertette velök a gyűjtött növényeket, elmagyarázta a cukorrépa gyártását, a mit az apróság oly figyelemmel hallgatott mintha mindannyian cukorgyárosok akarnának lenni.

No de nem csak szellemiekkal él az ember, hanem kenyérral — akarom mondani — kaláccsal és jeges kávéval is! A szívélyes házi urnő ugyanis mindannyiukat frissen

sült kaláccsal és jeges kávéval vendégelte meg, ki nem fogyva a magyaros kínálásból, a miért úgy tudjuk, hogy egyetlen nagvreményű csemete sem neheztelt meg.

Egyik—másik, a kinek a jeges kávé a „legsötétebb afrika” volt, nagy csudálkozva kiállt fel: „nini a kávé megfagyott!”

A házi nő jó szívét mutatja az is, hogy a cselédség gyermekeiről sem felejtkezett meg, a kik a szokatlan látványra összesereglettek, mert azoknak is, mindegyiknek nyomott a kezébe egy—egy darab kalácsot, hogy legyen mivel bedugni bámuló szájacskájukat.

Oszonna után aztán elkalauzolta kedves kis vendégeit az istállóba megmutogatva a telén, borju állományt, baromfi udvart, kovács—bognárműhelyt; és a gyermekcsereg vidáman, ismeretekkel megrakodva — a miiket az iskola négy fala közt nyujtani lehetetlen lenne — tért vissza a szülői házba.

A szívélyes urnő csak afölötti sajnálatának adott kifejezést, miért nem fogadhatta Szécsény jövő reményét felekezetü különbség nélkül magánál!

Nem hagyhatjuk említés nélkül azt sem, hogy a gyermekcsereg vidám kirándulásának Emődi Vilmosné urnő az intéző nejeinek kíséretében szüntön szemlélője volt.

Közbiztonsági állapotok Szécsényben. A következő esetet juttatták tudomásunkra: e hó 5-én 12 óra után 3 uriember ballag a fő uton, hogy odahaza Morfeus karjaiban álmodják tovább nappali, illetve esteli mulatságaikat, midőn a Szent Háromság szobor táján hatalmas közapor üdvözli őket. Oda mennek, hogy megtudják, hogy minő dzsinek incselkednek velök s a szívélyes üdvözlőkben Rádi János, Králik Lajos, Földi Mihály és Kadanyéc István fiatalokat ismerik fel.

A mulatságnak azonban folytatása is volt, a mennyiben revolverből kétizben is üdvölvést menesztettek utánuk.

Hogy zárt kapuink tetején bemásznak s előbb megízlelik gyümölcs termésünket mint mi magunk, azt már megszoktuk. De hogy fejünket betörjék, lábunkat ellőjék csupa mulatságból, azt már egy kissé nehezebben esnék megszokni.

Ugy tudjuk, hogy Szécsényben éjjeli örök is vannak, — vagy mi a szósz! Azt is tapasztaltuk, hogy a szerelmes szeladonokat, a kik kölcsönként hangokkal trümfölszölják az imádoznak epedő vágyaikat, inflagranti nyakoncsipik és feljelentik, esetleg nem jelentik fel; hanem a pisztolydurranása úgy látszik hallási tehetségükön kívül esik, Avagy talán rosszul vannak kitanitva: az éjjeli zene szerentők csendháborítás, de a lövöldözés nem, az éjjeli zene merénylet az egyéni tulajdon ellen, de a lopás nem.

Talán egy kis magyarázat a halóság részéről nem fog ártani.

Mulatság. A szécsényi iparos és kereskedőifjak egylete f. hó 3-án Essösy Béla elnöklele alatt tartott választmányi ülésen elhatározta, hogy f. hó 17-én az Ujvilág szálloda nagytermében szüreti mulatságot rendez. A mulatságra a meghívókat e napokban küldi szét a rendezőség.

A F. M. K. E. jutalomdíjal. A F. M. K. E. közgyűlése a magyar nyelvnek és szellemnek az iskolában és az iskolán kívül, társadalmi uton is eredményes terjesztéséért, az egyesület 200 koronás Thuröcy Vilmos díjat Wunder József turócszentmártoni állami elemi iskolai igazgatónak, a Budapesti Nemzeti

Casino 120 koronás díját Véber Aladár dóci-fürészi (Bars m.) kath. tanítónak, Bende Imre v. b. t. t. nyitrai püspök 80 koronás díját Hruboss Ludmilla végbesztercei (Trencsén m.) tanítónőnek, szavazta meg, azonkívül az egyesület nyitrai megyei választmánya 50-50 korona jutalomdíjat adott: Szabadffy Szaniszló (Kuzmic) és Ianda Győző (Ujlehota) állami tanítóknak, Ács Ignác (Vicsápapáti) és Majercsik Agatha (Papvaróc) községi tanítóknak, Neimann Anna (Zsilvalódémesi) és Skodák Lujza (Kolosjaskafalu) kath. tanítóknak, Reichmann Manó izraelita iskolai tanítónak (Jác) és Massányi Béláné állami óvónőnek (Alsóköröskény). A jutalomdíjakat az illetékes kir. tanfelügyelők fogják átadni a megjutalmazott tanerőknek.

Kittüntetve!

Kittüntetve!

Legjobb elővirág bevásárlási forrás!

ULIP ISTVÁN

virágterme Losoncon.

Kossuth Lajos-utca 8. Vigadó mellett.

Izléses munkáért kittüntetve állami arany-

éremmel és díszoklevéllel.

Nagy választék mőkorszoruk-
és szalagokban.

Videki megrendeléseket pontosan eszközök.

Tisztelettel

ULIP ISTVÁN

virágkötő specialista, Losoncon.

Ne mulassza el megízlelni a természetes alkalikus sulfatus

GYÜGYI:

gyógy- és borvizet

mert ez nemcsak kitűnő borvíz, hanem jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsavanyúság, gyomorhurut, aranyeres bántalmak, alhasi pozega, sárgaság, elhízottság, vese- és hólyaghurut eseteinek gyógykezelésére.

Kapható: Fűszer-, csemege üzletekben

Amennyiben egyik tekintélyes poroszországi kőszénbánya képviselőjét átvettem, azon helyzetben vagyok, hogy fűtésre legjobban alkalmas elsőrendű

porosz darabos és kockaszén

3 korona 40 fillérért

porosz diószén 3 " 40 "

gázkoaksot 5 " " "

100 kgramként legalább tíz méter-mázsa vételénél házhoz szállítva ajánlhatok.

Előjegyzéseket bármily mennyiségre elfogad.

Tepper Adolf

Deutsch Gábor házában.

HIRDETÉSEKjutányos árak mellett
felvétetnek a kiadóhivatalban.**GLATTSTEIN ADOLF**

könyvnyomdája,

könyv- és papirkereskedése,

Szécsényben.

Elvállal mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árak mellett.

Nagy választék helyi és más' képeslevelezőlapokban.

Nagy raktár:

Irodai-papir, levélpapir valamint dobozpapírokban.

GLASER DEZSŐ

fűszer és lisztkereskedő

SZÉCSÉNYBEN a piac téren.

Raktáron tartja a legjobb minőségű hengermalmi liszteket, továbbá jó minőségű fűszerárut és cukorkákat.

Rendelmények házhoz szállítatnak. ☀ Jutányos árak és pontos kiszolgálás.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
ittal a legjutányosabb árak mellett ajánlatok:

Locomobil és gőzcseplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők,
szárító-rosták, konkolyozók, kszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes
szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.